

IBÉRICA

DIVULGACIÓ, CIÈNCIA I ENGINYS

L'OBSERVATORI DE L'EBRE I LA REVISTA *IBÉRICA*.

La revista *Ibérica: el progreso de las ciencias y sus aplicaciones* neix a l'Observatori de l'Ebre l'any 1913, fruit d'una planificació i una idea singular del pare jesuïta Ricard Cirera, fundador de l'Observatori de l'Ebre.

El pare Cirera ben aviat va incorporar a la tasca de recerca i observació, que es feia a l'Observatori de l'Ebre des de feia pocs anys, un pla ambiciós i pioner per l'època, la tasca de divulgació de la ciència i la tecnologia a la societat i el va portar a terme creant la revista *Ibérica*.

La finalitat de la revista *Ibérica* va ser omplir un espai insuficientment cobert per cap altra publicació en el nostre país, fer una publicació semblant a altres publicacions europees de l'època *Nature*, *Revue des Questions Scientifiques*. Així es podia complaure un sector ampli de població que desitjava conèixer els avanços de la ciència.

L'objectiu era fundar una revista que convisqués amb l'Observatori de l'Ebre i contribuís a fomentar el progrés de les ciències. El seu era una pla ambiciós, ja que pretenia reunir i resumir tot allò d'interès per al públic en general dins una temàtica d'abast enciclopèdic, aconseguint un equilibri entre l'extensió i la importància de la matèria tractada i que el tractament el fessin especialistes i experts amb un alt rigor científic.

L'elecció del nom està justificada així per Cirera: "IBERICA en cuanto a palabra latina tomada sustantivamente significa cosas ibéricas, o cosas del Ebro; y aunque ese nombre no determina el objeto especial de la Revista, da sin embargo a conocer su procedencia o sea su íntimo parentesco con el Observatorio y demás instituciones científicas del Ebro".

En tota la seva història, els jesuïtes havien incorporat la ciència als seus col·legis i facultats. A més, volien demostrar que la ciència i la fe eren compatibles. A Tortosa hi havia el Col·legi Màxim dels jesuïtes i just a Roquetes s'hi havia traslladat la Facultat de Filosofia de la província d'Aragó on van començar els estudis de ciències i on van crear els anys 1904-1905 tres institucions científiques: l'Observatori de "Física Còsmica", el Laboratori Químic i el Laboratori Biològic. Per consegüent, el marc i el context eren idonis per a la nova revista, dins del nucli científic que l'envoltava.

La revista va patir el primer cop quan a l'any 1916 tant la Facultat de Filosofia, com els laboratoris químic i biològic foren traslladats a Sarrià i Barcelona. De tota manera, gràcies a un esforç col·lectiu impressionant es va fer possible que la revista no deixés d'aparèixer ni una sola setmana, amb l'acurada edició que presentava, els seus completíssims índexs i les dues edicions, una de luxe, i una altra econòmica, per arribar a un públic més ampli.

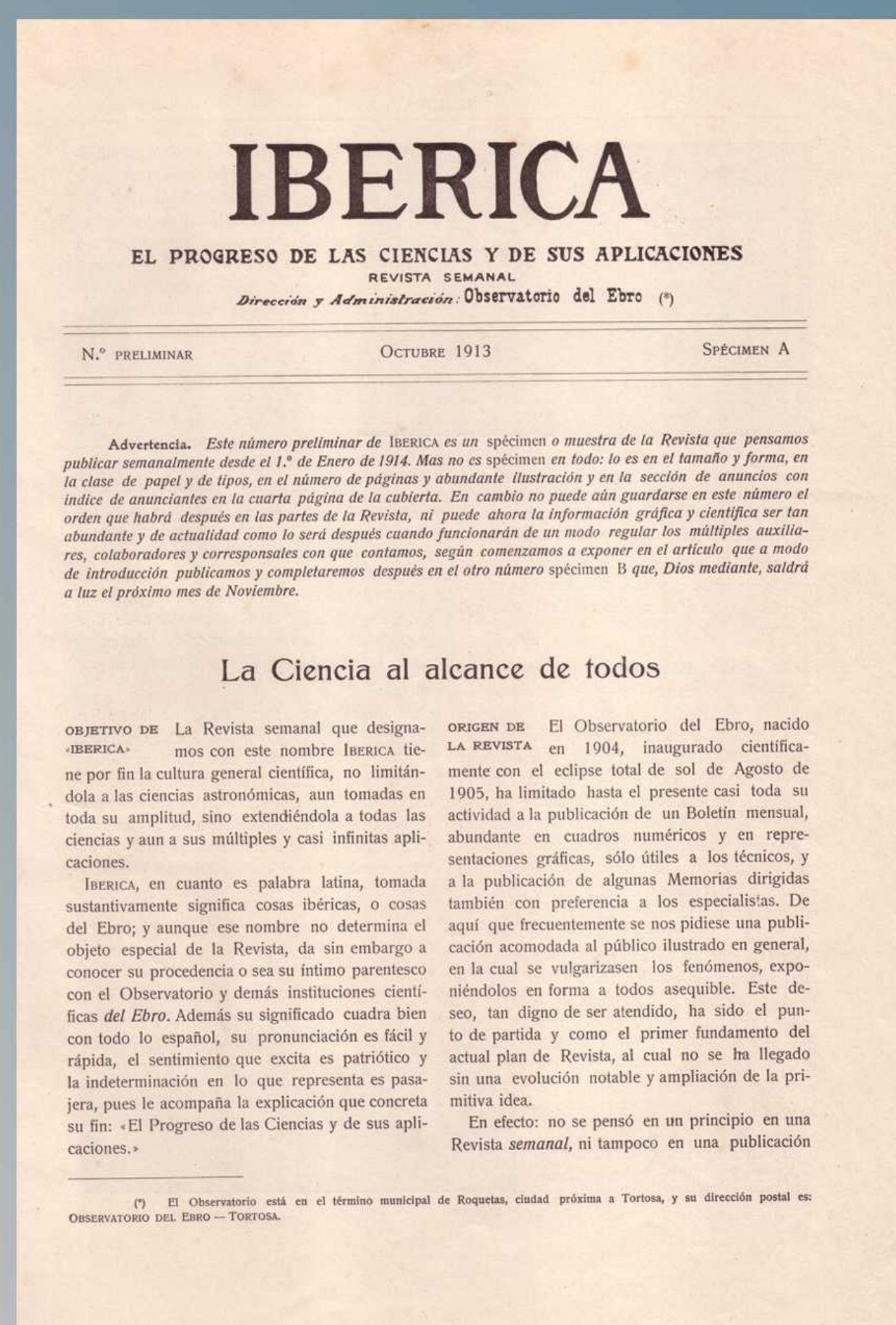
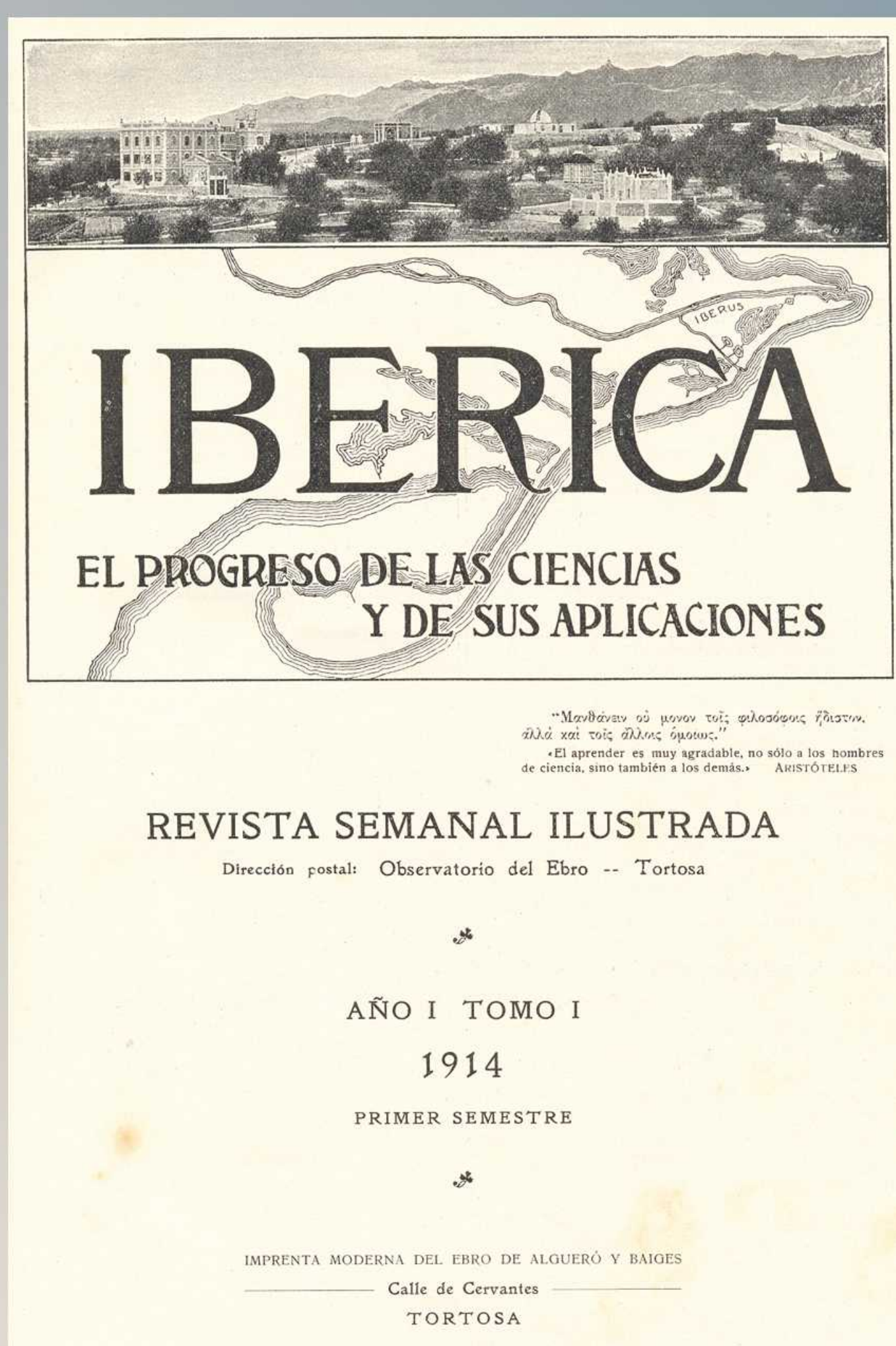
Ben aviat, la revista havia aconseguit una extensa difusió tant per Espanya com a Hispanoamèrica fruit ben segur d'aquesta tasca rigorosa i ben feta.

EL PRIMER EQUIP REDACTOR DE LA REVISTA

Asseguts i d'esquerra a dreta: B. Closella, J. Ortega, R. Cirera, J. Pericas, J. Garcia Moyà i J. Munera. Drets: N. Bagunyà, N. Hornós i J. Forcada.

La capçalera de la portada del primer volum recollirà gràficament el punt de naixement de la revista; el curs baix del riu Ebre i les primeres instal·lacions de l'Observatori de l'Ebre a Roquetes.

PORTADA PRIMER VOLUM

SPÈCIMEN A

Vista general de l'Observatori vers el 1904.